

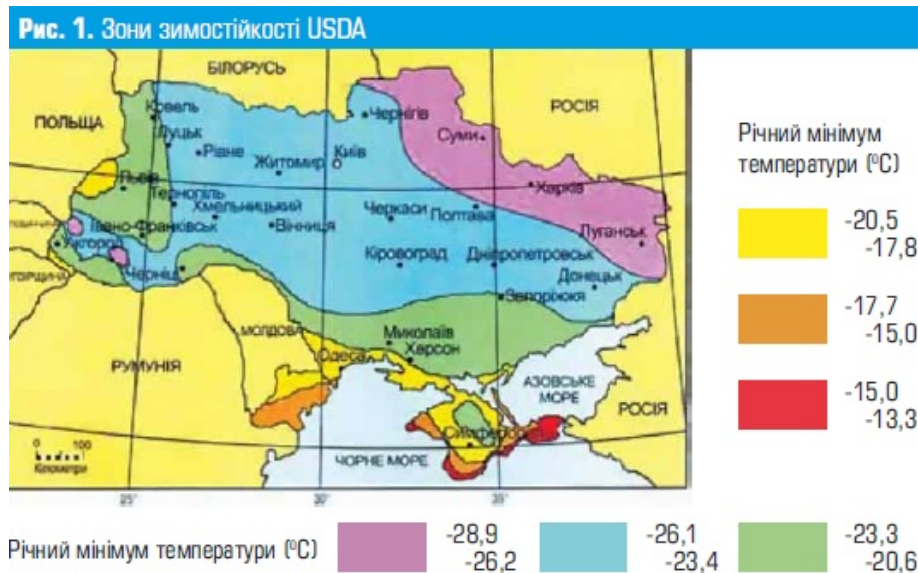
Правильне позиціонування гібридів ріпаку озимого ДЕКАЛБ® – запорука успіху фермера

5 лип 2015

Журнал «Зерно»

Юрій Джура, керівник відділу з розвитку технологій, ТОВ «Монсанто Україна»
Віктор Любар, представник відділу з розвитку технологій, ТОВ «Монсанто Україна»
Руслан Кривулько, керівник відділу селекції та сортовипробування озимого ріпаку, ТОВ «Монсанто Україна»

Різноманіття ґрунтово-кліматичних та господарських умов в Україні відкриває широкі можливості у вирощуванні ріпаку озимого. При цьому успіх фермера дуже часто визначається не лише його здатністю забезпечити високоефективну технологію вирощування, а й тим, наскільки правильно було підібрано портфоліо гібридів для господарства. Тому для компанії-виробника насіння важливо не просто продати кращий продукт, а й запропонувати оптимальне рішення для задоволення основних очікувань товаровиробника щодо вирощування ріпаку озимого як стратегічної культури (рис.1).

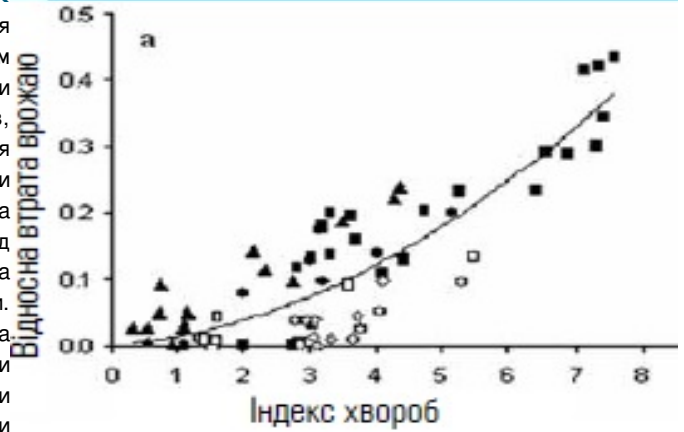
Сьогодні ми стверджуємо, що в пропозиції компанії «Монсанто» можна знайти гібриди, екотип яких повною мірою відповідає ґрунтово-кліматичним умовам ріпакосіючих регіонів України (фото 1)

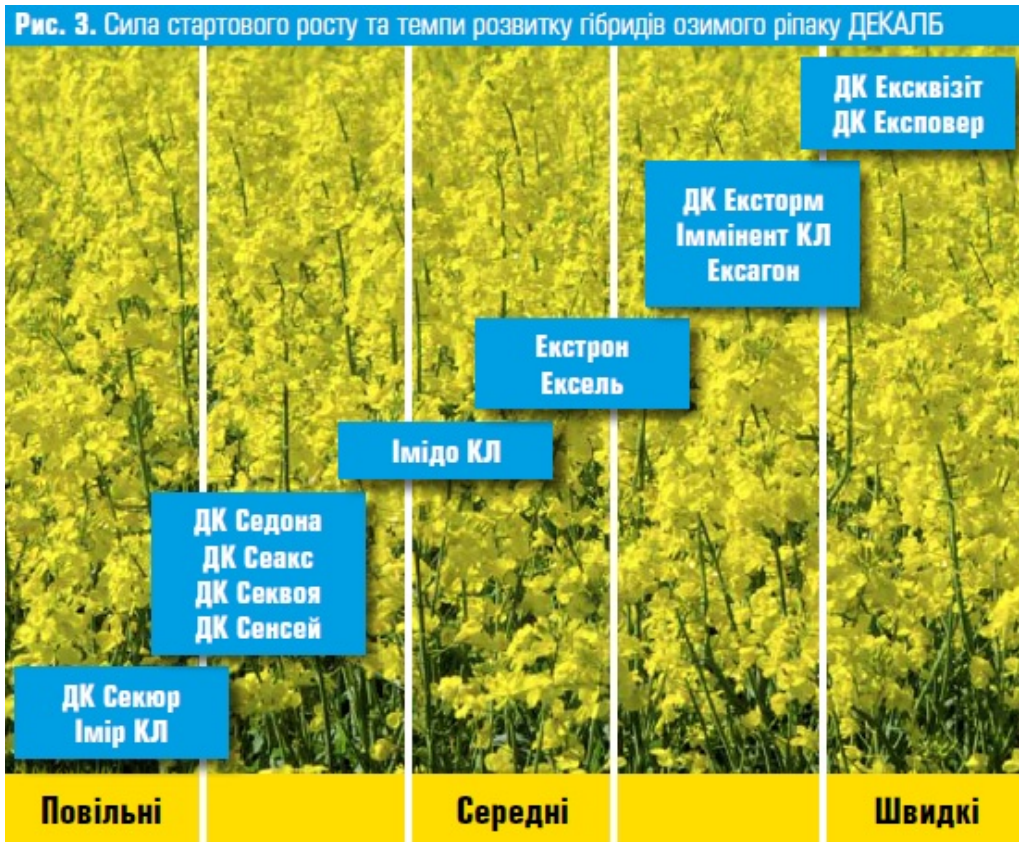
Так, ми пропонуємо перелік гібридів, які мають підвищену зимостійкість і можуть вирощуватись навіть у регіонах ризикованого ріпакосіяння (наприклад: ДК Імір КЛ, ДК Сенсей, ДК Секвоя, ДК Експовер, ДК Ексквізіт, ДК Ексторн). Для регіонів із нестабільним режимом зволоження, ми пропонуємо перелік гібридів, який дозволяє висів насіння з кінця липня до середини вересня. Таким чином можна диверсифікувати ризики від неотримання сходів за традиційних термінів сівби. Для регіонів, де весна настає швидко і температури наростають надто стрімко, ми готові запропонувати гібриди з раннім, потужним відновленням вегетації навесні для найефективнішого використання зимових запасів вологи (ДК Експовер, ДК Ексквізіт, ДК Екстрон, ДК Ексторн). Для умов прохолодної, вологої весни краще використати гібриди з сильною здатністю до гілкування, Рівень ресурсно-технологічного забезпечення господарств також створює передумови поширення гібридів ріпаку озимого з певним комплексом господарськоцінних ознак. Результати агротехнічних досліджень, проведених у відділі селекції ріпаку компанії ТОВ «Монсанто Україна» у 2012-2014 рр.** свідчать, що серед гібридів є такі, які краще від інших реагують на високі дози азотних добрив (200 кг/га д.р.). Так, Ексквізіт, Експовер, Ексель та Імістар КЛ демонстрували приріст врожаю 4-6 ц/га порівняно з варіантами, де вносили середні дози азотних добрив (по 100 кг/га д.р.). Є у портфолію такі гібриди, які забезпечують вищий за середній рівень врожайності навіть на фоні застосування низьких і середніх норм азотних добрив (50-100 кг/га д.р.). До них належать ДК Ексторн, ДК Імміненс КЛ, ДК Сеакс, ДК Седона та ДК Сенсей. На особливу увагу заслуговує група гібридів, придатних для вирощування за технологією Clearfield®. У цій групі є гібриди з різною морфологією і комплексом господарськоцінних ознак, які фермери можуть використовувати для впровадження на полях прогресивної системи контролю комплексу бур'янів за допомогою гербіциду Нопасаран®.

Фото 1. Приклад стану збереженості посівів ДК Секюра після жорстких умов перезимівлі ви можете бачити на фото (зліва)

Рис. 2. Втрата врожайності при ураженні Фомозом

Рівень ресурсно-технологічного забезпечення господарств також створює передумови поширення гібридів ріпаку озимого з певним комплексом господарськоцінних ознак. Результати агротехнічних досліджень, проведених у відділі селекції ріпаку компанії ТОВ «Монсанто Україна» у 2012-2014 рр.** свідчать, що серед гібридів є такі, які краще від інших реагують на високі дози азотних добрив (200 кг/га д.р.). Так, Ексквізіт, Експовер, Ексель та Імістар КЛ демонстрували приріст врожаю 4-6 ц/га порівняно з варіантами, де вносили середні дози азотних добрив (по 100 кг/га д.р.). Є у портфолію такі гібриди, які забезпечують вищий за середній рівень врожайності навіть на фоні застосування низьких і середніх норм азотних добрив (50-100 кг/га д.р.). До них належать ДК Ексторн, ДК Імміненс КЛ, ДК Сеакс, ДК Седона та ДК Сенсей. На особливу увагу заслуговує група гібридів, придатних для вирощування за технологією Clearfield®. У цій групі є гібриди з різною морфологією і комплексом господарськоцінних ознак, які фермери можуть використовувати для впровадження на полях прогресивної системи контролю комплексу бур'янів за допомогою гербіциду Нопасаран®.

Для фермерів центральних і північно-західних областей України все актуальнішою потребою стає толерантність гібридів ріпаку до фомозу. З року в рік ця хвороба в Україні, на жаль, прогресує. Збитки від значного поширення фомозу можуть бути вельми вагомими. Так, за даними досліджень**, проведених «Монсанто» на території Німеччини, при середньому ступені ураження стебловою формою фомозу (фото 2), втрата врожайності складає від 20% до 30% (рис. 1) У портфоліо гібридів ДЕКАЛБ® можна знайти плеяду гібридів, толерантних до фомозу. Це гібриди із геном RLM7: Ексель, Ексагон, ДК Експовер, ДК Ексторм, ДК Сенсей, ДК Іммінемент КЛ, ДК Імідо КЛ.

Фото 2. Відношення втрат урожаю від ступеня пошкодження рослин стебловою формою фомозу

Одним із найважливіших факторів вирощування культури є строк сівби. По суті, він визначає чи буде фермер мати сходи і в якому стані рослина ввійде в зиму. Зазвичай рекомендовані оптимальні строки посіву озимого ріпаку (10.08.-25.08.) розбиваються об скелю невідповідності вологозабезпечення посівного шару ґрунту у зазначений період.

Причому тенденція посушливих серпня та вересня (нагадаємо, пік масових посівів ріпаку припадає саме на цей період) спостерігається не лише для південних областей України, а й для центральних та північних. Виробничники вимушено обирають одну із двох стратегій посіву: «сівба під очікуваний дощ» та «відразу по факту випадання дощу». Розрахунок на пізні літні опади без додаткових зусиль на збереження вологи після попередника не завжди виправдовує очікування, а сівба після дощу часто провокує одержання сходів без проникнення кореневої системи в глибші (достатньо забезпечені вологою) горизонти. Проблема одержання дружніх сходів ріпаку

останніми роками стала мабуть більш вагомою, ніж власне зимостійкість (враховуючи тенденцію пом'якшення зимових факторів зниження продуктивності посівів). З року в рік спостерігається ситуація, коли відхилення дати припинення вегетації озимого ріпаку від середньобогаторічної може змінюватись у діапазоні від 10 до 25 і більше днів. Як зменшити ризики переростання ріпаку перед входженням в зиму або формування слабких рослин? В останньому випадку є можливість часткового пришвидшення темпів росту і розвитку рослин за рахунок позакоренових підживлень стимуляторами росту та добрив. Аналогічно, за допомогою рістрегулюючих препаратів можливе стримування переростання рослин у випадку пролонгованої осені. Але чи завжди це вдається і наскільки зростають технологічні витрати? Звичайно, ризики ослаблення зимостійкості перерослих або «пригальмованих» рослин залишаються завжди. Насправді значною мірою уникнути зазначених вище проблем можна шляхом підбору гібридів із різними темпами осіннього розвитку (рис. 3).

Диференційовані темпи осіннього розвитку гібридів озимого ріпаку ДЕКАЛБ створюють унікальні можливості підбору гібридів для сівби в широкому календарному діапазоні. Особливої уваги заслуговує група з генетично детермінованою стійкістю до видовження гіпокотилу та повільними темпами осіннього розвитку: ДК Сеакс, ДК Седона, ДК Секюр, ДК Секвоя, ДК Сенсей, ДК Імір КЛ. Ці гібриди, з високими показниками зимостійкості, пластичності та адаптивності, гарантовано забезпечать від вимерзання та необхідності активної морфорегуляції за умови сівби в 1-2-й декадах серпня, а якщо сіяти ще в більш ранні терміни (коли в ґрунті збережені або акумульовані літні опади), потребують одноразового використання рістрегулюючих речовин. Ця група гібридів може бути привабливою для великих ріпакосіючих господарств, оскільки дозволяє розпочати сівбу раніше від традиційних термінів і ефективніше використати технічні ресурси. Як приклад, на фото 2, 3 співробітники «Монсанта» демонструють рослини гібриду ДК Секюр, 30 липня в Одеській області із сформованим потенціалом продуктивності на рівні 3,5-4 т.

Наявне портфоліо гібридів озимого ріпаку ДЕКАЛБ здатне повністю задовільнити широкий спектр вимог найвибагливішого виробника і забезпечити високий рівень рентабельності виробництва.

Фото 2, 3. Рослини гібриду ДК Секюр